

ת"פ 46381/10/13 - מדינת ישראל נגד לב אובאידוב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 46381-10-13 מדינת ישראל נ' קריפל(עציר) ואח'
בפני כב' השופט עידו דרואן

המאשימה

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד זרנגר

נגד

לב אובאידוב (נאשם 2)

הנאשמים

ע"י ב"כ עו"ד אוהיון

הכרעת דין

הנאשם הואשם בעבירה של גניבת רכב, אותה ביצע לפי הנטען יחד עם הנאשם 1 סטניסלב קריפל, שהורשע לפי הודייתו בעבירה זו ובעבירות נוספות שאינן מענייננו.

המעשים המיוחסים לנאשם:

1. בתאריך 15.10.13 סמוך לשעה 23:00 יצא קריפל מביתו בבני עי"ש והחל לנסוע ברכבו מסוג יונדאי עד שהגיע סמוך לבית הנאשם בבני עי"ש, אסף אותו, והסיע אותו עמו לרחוב שפירא באזור.
2. כשהגיעו לשם, סמוך לשעה 00:40, יצא קריפל מהינדאי, נכנס לרכב סקודה מ.ר. 37-687-67 של המתלונן עומר והב, שחנה שם, התניע אותו והחל לנסוע מהמקום, כשהנאשם תופס את מקומו ביונדאי ונוהג בו בעקבותיו של קריפל. כך, לפי הנטען, גנבו השניים בצוותא את הסקודה.
3. רכבי השניים, שהיו למעשה במעקב משטרת סמוי שהתמקד בקריפל (בעקבות מידע מודיעיני, ת/1), נעצרו במחסום משטרת. הנאשם נעצר מייד ואילו קריפל נעצר בסמוך לאחר שניסה להימלט מהמקום.

תשובת הנאשם לאישום ועיקרי גרסתו:

1. הנאשם נחקר פעמיים:
 - א. בהודעתו שניתנה סמוך לאחר לכידתו (ת/1), לאחר התייעצות טלפונית עם סניגורו המלומד, שלל הנאשם כל קשר לאירוע ואף שלל קשר לקריפל, מעבר להיכרות שטחית.

בהודעה זו שטח הנאשם גרסה רבת-פרטים באשר למקומות הימצאותו בערב הנדון;

ב. בהודעתו מיום 17.10.13, שהתקיימה כמובן לאחר הארכת מעצר בבית המשפט, ולאחר התייעצות טלפונית נוספת עם סניגורו, אמר הנאשם שכבר מסר את גרסתו בחקירתו הראשונה ואחז בזכות השתיקה;

2. כבר עתה ייאמר, כי הנאשם הודה במשפט כי הודעותיו היו כוזבות, וביקש להתנער מהן.

3. בתשובתו לכתב האישום מפי סניגורו, ביום 10.6.14, מסר הנאשם את גרסתו בה החזיק גם בעדותו, ולפיה אכן ביצע את המעשים המיוחסים לו, אך לא ידע כלל שמדובר בגניבת רכב:

קריפל, חברו הטוב, עובד כמתקין מערכות אזעקה ברכבים וביקש מהנאשם לבוא אתו ברכבו כדי לאסוף רכב, כך שיוכלו לחזור בשני הרכבים. הנאשם לא חשד כלל, מה-גם שקריפל פתח את הסקודה במפתח ולא פרץ אותו. רק עם מעצרו הבין הנאשם שנפל בתמימותו קורבן לנכליו של קריפל.

4. הנאשם הסביר בעדותו, ששיקר בחקירותיו "כדי לא לצאת עד תביעה" וכדי לא לסייע בהפללתו של קריפל.

דין ומסקנות:

1. לנוכח הודיית הנאשם במעשים - מסוג הפעולות הגלויות - המיוחסים לו, אין צורך בסקירת מרביתן של הראיות. יריעת המחלוקת הצטמצמה מאוד והתמקדה בשאלת מודעותו של הנאשם לכך שרכב הסקודה ניטל ללא רשות בעליו ובכוונה לשללו לצמיתות מחזקתו.

2. בסיכומיה התמקדה התובעת המלומדת בתהיות הקשות שמעלה גרסת הנאשם:

א. מדובר בגרסה כבושה, שנכבשה עת רבה ועל-אף הזדמנויות חוזרות למסור גרסת אמת במהלך החקירה, לאחר מפגש והתייעצויות עם הסניגור;

ב. בנוסף, הנאשם לא הסתפק בהכחשה סתמית או שתיקה, אלא מסר גרסה שקרית רבת-פרטים;

ג. לא ברור כלל, מדוע הנאשם לא מסר את גרסתו האמיתית-לדבריו מיד כשנעצר במחסום - אם הכל כשר ופשוט, מדוע לא לומר זאת לשוטרים במקום? והנה, תגובתו הראשונית של הנאשם, טרם שידע על המעקב המשטרתי, היתה שקר: לטענתו הגיע לבדו ממסעדה באזור (דו"חות השוטרים ת/13, ת/17, ת/18);

ד. הנאשם נשאל על-כך בחקירתו הנגדית, ושיקר שוב כשטען שמסר גרסה זו לשוטרים במחסום - טענה הנסתרת כליל בדו"חות השוטרים שהוגשו בהסכמה;

ה. עוד חידש הנאשם בחקירתו הנגדית טענה, לפיה השוטרים במחסום היכו אותו ולכן "לא היה זמן להסביר" (ע' 19);

- ו. לא ברור כלל, מדוע הנאשם לא מסר גרסה זו גם כשהבין וראה את עומק הסתבכותו כשמעצרו הוארך, וגם לאחר הזדמנויות שניצל להתייעצויות עם הסניגור;
- ז. טענת הנאשם, לפיה לא רצה לסבך את קריפל, נתקלת בקשיים רבים. ראשית, אין בה הסבר מדוע הנאשם שיקר כבר לשוטרים במחסום, כשעוד לא ידע שסובך בפלילים והיתה לו לכאורה גרסה כשרה והגיונית; שנית, לא סביר שהנאשם ימשיך להניח את ראשו על המערכת הפלילית כדי לסייע לאחר, ולו חבר;
- ח. מכל המקובץ מסיקה התביעה שמדובר בגרסה שקרית שיש לדחותה. בהצטרף שקרים אלו למעשים הגלויים שמשמעותם ברורה, יש לקבוע כי הנאשם היה מודע לחלוטין לטיבה הפלילי של התנהגותו;
3. הסניגור המלומד ער לקשיים שבגרסת הנאשם, אך טוען שיש לייחס את שקרי הנאשם לרצונו הטבעי והברור להרחיק את עצמו מקריפל ומהמיוחס לו. בכך אין לדעתו כדי להצדיק את הרשעת הנאשם, חלף ראיות ממשיות לידיעתו הפלילית.
4. עוד הצביע הסניגור על כך שהרכב אכן לא נפרץ (נ/6), אלא נפתח במפתח מותאם על-ידי קריפל, כך שלא היתה לנאשם סיבה לחשוד במתרחש לאורך כל האירוע.
5. ביום עדותו, 3.12.14, הציג הנאשם לסניגורו לראשונה מסרונים ממועד האירוע, שלדעת ההגנה שינו דרמטית את מצב הראיות בתיק. תצלום מסרונים אלו הוגש בהסכמה, ואינני נדרש אפוא לשאלות של אותנטיות, מהימנות וקבילות^[1]. להלן פירוט המסרונים ושעות העברתם:
- 23:04 הנאשם: (כהודעה אוטומטית במענה לשיחת טלפון מקריפל^[2]) "מצטער, אני עסוק. אתקשר יותר מאוחר".
- 23:12 קריפל: "תענה רגע, אתה בבית"^[3]
- 23:18 קריפל: "תענה רגע שנראה שאתה חי????"
- 23:36 הנאשם: "כן אני יתקשר אליך כמה דקות"
- 23:38 קריפל: "תתקשר אני צריך אותך דחוף דחוף דבר אתי כמה שיותר מהר"
6. הנאשם טען שהוא לא ידע למה קריפל צריך אותו אך ידע שהוא ממתין בחוץ "כי הוא אמר תצא דחוף, אני צריך אותך" (ע' 18, ש' 8-9), "עשה לי כזה לחץ - תצא, תצא, תצא" (ע' 20, ש' 8). בהמשך חקירתו הנגדית תיקן הנאשם את תשובותיו ואמר שקריפל לא סימס לו לצאת, אלא לענות לו דחוף, אבל "אני פשוט יודע שאם הוא כותב ככה, אז הוא דקה מהבית שלי" (שם, ש' 12).
7. לדעת הסניגור המלומד, מלמדות הודעות אלו שעד השעה 23:30 ולאחריה לא ידע הנאשם כלל שקריפל מחפש אותו, קל וחומר שלא נקשר ביניהם קשר ולא היה תכנון מוקדם.

8. דא עקא, שהודעות אלו אינן מלמדות על-כך כלל וכלל:

א. ההגנה לא טרחה להציג פלט שיחות טלפון של הנאשם לאותו ערב, ולא בכדי. הנאשם בעדותו טען שאינו זוכר אם ומתי דיבר עם קריפל. אינני מאמין לנאשם כלל וכלל שלא שוחח עם קריפל אלא פשוט יצא החוצה, אף שקריפל כתב לו במפורש שיתקשר אליו (ולא שיצא החוצה). גרסה זו אינה מתקבלת על הדעת, מה-גם שהנאשם הסתבך בתשובותיו לעניין זה כשטען פעמיים בעדותו, בחקירה ראשית ובחקירה נגדית, שקריפל כתב לו שיצא - עד שבעליל הבין את טעותו וניסה לתקנה בהסבר 'צולע' זה;

ב. יציאת הנאשם מביתו לפגוש את קריפל, כשהוא כבר מוכן ומזומן לנסיעה לזמן לא-מוגדר, מצטרפת לתוכן המסרון האחרון של קריפל ושתיהן מעידות כי היתה התקשרות טלפונית בין השניים, בעקבותיה יצא הנאשם כאמור;

ג. קריפל, שהעיד מטעם ההגנה, אמר שהתקיימה שיחת טלפון בינו לבין הנאשם, בה אמר לנאשם לצאת (ע' 23). בכך סתר את דברי הנאשם;

ד. ההחלטה לבצע בצוותא גניבת רכב על-סמך המידע המוקדם שהיה לקריפל אינה מצריכה זמן רב ושיחות ארוכות. בעניינים כגון-אלו אין להרבות במילים, ודאי לא בשיחת טלפון או במסרון - "פגישה, חצי פגישה, מבט אחד מהיר, קטעי ניבים סתומים - זה די" [4];

9. נותרות אפוא התמיהות והפרכות בעין ללא הסבר סביר, ואליהן נוסף אופן עדותו של הנאשם, ששיקר כמתואר לעיל לעניין תשובותיו לשוטרים בשטח, שחידש בחקירתו הנגדית טענה בדבר אלימות השוטרים כהסבר לתשובותיו, וכשהתחמק מתשובה לשאלה מדוע לא אמר אמת בחקירתו השנייה, לאחר מפגש והתייעצויות עם סניגורו (ע' 18, ש' 31-32).

10. עדותו של קריפל, שהובא כעד הגנה, תמכה בקוויה הכלליים בגרסתו של הנאשם, אלא שגם גרסה זו כבושה היא, ואופן עדותו של קריפל, שהשתהה ארוכות לפני מענה לשאלות בחקירה נגדית, לא עוררה אמון.

11. אני דוחה אפוא את גרסתו של הנאשם, הכבושה ורבת-התמיהות, משלא ניתן הסבר סביר לכבישתה וליתר התמיהות והסתירות.

12. משדחיתי את הסברו המיתמם של הנאשם, נותרת בעינה נוכחותו בזירת העבירה. בע"פ 319/88 אלמליח נ' מ.י. (1989) קבע הש' מצא כי נוכחותו של אדם בזירת ביצוע עבירה הינה עובדה ניטראלית, והנטל להוכיח כי אותו האדם היה מעורב בעבירה מוטל על כתפי התביעה כאשר המדובר בנוכחות סתמית או מקרית; אולם מקום בו נוכחות האדם בזירה אינה מקרית, הרי שאז הנטל לסתור ההנחה הלכאורית כי הינו שותף לעבירה, יוטל על שכמו של הנאשם, אחרת יוכל זה להיות מורשע על סמך ראיה זו. בע"פ 6202/95 פלוני נ' מ.י. (1996) חזר הש' מצא ואמר:

נקודת המוצא היא, כי הנוכחות, כשהיא לעצמה, אינה אלא עובדה ניטראלית; ונטל השכנוע לטענתה, כי נוכחותו של הנאשם במקום ביצוע העבירה נועדה לסייע למבצע העבירה, רובץ על התביעה. ואולם, בדבר טיב הראיות שהתביעה נדרשת להביא להוכחת מחשבתו הפלילית של הנאשם הנוכח, הבחינה הפסיקה בין שני

סוגי מקרים: כאשר הנוכחות על-פניה היא לכאורה סתמית ומקרית, יוטל על התביעה להביא ראיה המורה על שיתוף פעולה ממשי או על שיתוף מטרה ממשי, בין הנאשם לבין מבצע העבירה. אך אם הנוכחות, כעולה מן הנסיבות האופפות אותה, איננה מקרית, היא גופה תהווה ראיה לכאורה לאשמת הנאשם. במקרה כגון זה יוטל על הנאשם לסתור את ההנחה הלכאורית המסתברת מן הנסיבות ושעל-פי ההיגיון וניסיון החיים מעידה היא עליו כי נוכחותו במקום ביצוע העבירה נבעה משותפותו לעבירתו של המבצע. אם הנאשם נכשל בכך, והנסיבות המפלילות הינן בעלות משקל ראוי לשמו, תימלא מכסת הראיה הנדרשת לביסוס אשמת הנאשם ובית המשפט יהיה רשאי להרשיעו.

ועוד, מע"פ 3006/96 מטיאס נ' מ.י. (1997), בפסקה 9:

ניסיון החיים מלמד, כי מבצעי עבירה - ובמיוחד עבירה חמורה - אינם מזמינים 'משקיפים' לארח להם לחברה בעת ביצועה של עבירה; וכל עוד לא מוכח אחרת - רשאי בית המשפט לראות ב'נוכחות' כאמור, בסיס לקביעת אחריות לביצוע העבירה.

הלכת אלמליח חזרה ואושררה פעמים רבות, וראו בין היתר ע"פ 892/07 גרנדיבסקי נ' מ.י. (2008); ע"פ 2132/04 קייס ואח' נ' מ.י. (2007); ע"פ 557/06 עלאק נ' מ.י. (2007); ע"פ 7632/05 אלאטרש נ' מ.י. (2006); ע"פ 2536/05 חסארמה נ' מ.י. (2006).

13. לנוכח כל האמור, אני מוצא מעל לספק סביר כי נוכחותו של הנאשם יחד עם קריפל לא היתה תמימה כלל וכלל, וכי היה שותף, בעצה אחת עם קריפל, לביצוע בצוותא של העבירה הנטענת.

סוף-דבר:

אני מרשיע את הנאשם במיוחס לו בכתב האישום, עבירה של גניבת רכב, לפי סעיף 413ב לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

ניתנה היום, כ"ז בשבט תשע"ה, 15 פברואר 2015, במעמד הצדדים.

[1] אף שאין לכחד, כי שאלות כאלה עולות כמעצמן נוכח עיתוי חשיפת המסרונים ונוכח העובדה שהטלפון היה בחזקת המשטרה וגם נבדק (צו ודו"ח חיפוש בטלפון, נ/5-נ/6);

[2] עדות הנאשם בע' 18, ש' 6, וכעולה מהנוסח השגור;

[3] קריפל כתב את המסרונים בעברית באותיות לטיניות (תעתיק);

[4] "פגישה, חצי פגישה", **שירת רחל** (1935), הוצאת דבר, תל-אביב, ע' כ"ב;